

sobre
l'amor i
la mort ..... 2019 - 2020 joan polo campalans

UNIVERSITAT^{DE}
BARCELONA

Facultat de Belles Arts

sobre l'amor i la mort

és un projecte de Joan Polo Campalans (NIUB 18052381), tutoritzat per la doctora Eva Vila Pou. Realitzat i presentat el curs 2019-2020 com a treball de fi de grau de Belles Arts en l'àmbit de Gravat. Departament d'Arts visuals i Disseny, secció de Processos artístics i Edició de la Universitat de Barcelona.

Inicio aquest treball amb dues diapositives del meu besavi, Ramon Campalans Casanova (1899-1949); aprofito per agrair-te l'arxiu que vas deixar, i per ensenyar a l'avi a estimar com ho fa.

Sense Títol
Placa Seca
Ramon Campalans

—
Sense Títol
Placa Seca
Ramon Campalans

En la mitologia grega l'amor i la mort se separaven per un riu; el viatge d'una riba a l'altra era guiat pel Caront, el guia que anunciava la parada final del que anomenem vida.

En els velers antics la funció del pilot era semblant; diferenciant-se, però, pel destí que encaminava el seu guiatge. Compartint els seus coneixements i instruccions, s'encarregava de guiar la nau cap a un port llunyà.

En la primera pàgina d'un treball de fi de grau, és comuna una dedicatòria a qui l'ha guiat.

Gràcies, Eva, per adaptar-te a les circumstàncies i acompanyar-me fins al port tot gaudint del viatge.

resum

Aquest projecte neix amb la intenció de recuperar un imaginari esborrat, pel pas del temps, de les memòries de qui el visqué.

Un diàleg entre l'arxiu personal i un de familiar, separats entre ells per tres salts generacionals. Aquest arxiu apropiat s'utilitza com a llavor per a llaurar el que esdevé una reinterpretació dels records de qui capturà aquelles vivències. Tot això, prenent com a principi la idea de reutilitzar l'arxiu fotogràfic que ha evitat l'oblit d'aquells moments.

paraules clau

amor, mort, recordar, vivències, fotografia, memòria, temps

abstract

This project was conceived with the intention of recovering an imaginary which, through the passage of time, had been lost from the memories of those who lived it.

A dialogue between the personal archive and a family one, separated by three generations. This appropriated archive is used as a seed to cultivate what becomes a reinterpretation of the memories of those who captured those experiences. All of this, taking for a principle the idea of reusing the photographic archive which has kept those moments from being forgotten.

keywords

love, death, remembering, experiences, photography, memory, time

índex

pròleg	
d'on parteix	
sobre un dibuix trobat en un escriptori antic	
sobre la fotografia com a fet biogràfic	
sobre recuperar imaginari del passat	
sobre veure el blau d'aquells ulls a través del blanc i negre	
sobre els anys delimitats en la pell	
sobre les mans que es mullen	
sobre nous interessos a l'hora de crear	
sobre construir-se	
sobre els anys delimitats en parets.....	
apunts referencials	
projecte <i>deconstruït</i>	
projecte <i>Retrats</i>	
projecte <i>Vídeodiaris</i>	
diàleg entre artistes	
afluents	
obra	
vida 1 - en números de pàgina	
vida 2 - en tinta sobre paper o píxels en pantalla	
vida 3 - en llum sobre l'espai	
a on conclou	
fonts documentals	

.....	13
.....	17
.....	19
.....	20
.....	24
.....	27
.....	30
.....	33
.....	35
.....	36
.....	38
.....	42
.....	42
.....	44
.....	46
.....	48
.....	58
.....	64
.....	65
.....	65
.....	82
.....	88
.....	90

pròleg

Un Divendres a Miravet, vaig retratar una barca que hi havia enca-llada a la sorra mullada per l'aigua del riu Ebre. El temporal Glòria acabava de danyar la zona. La barca però, seguia blanca i neta, evidenciant el fet que algú cuidava d'ella.

Mesos després, vaig trobar les caixes en què el meu avi guardava les diapositives del seu pare; el meu besavi. A diferència de la barca, aquella caixa no manifestava indicis d'haver sigut cuidada en els últims anys. La pols començava a cobrir-la per complet, i el seu tel difuminava l'adhesiu en què algun dels meus tiets hi havia escrit "diapositives de l'avi".

Fins ara aquestes caixes han salvaguardat una part de la memòria del meu besavi.

Prenent consciència del gran valor que té per mi l'arxiu fotogràfic personal, considero un deure generacional cuidar aquestes memòries i salvar-les del seu possible oblit. És per això que anhele defensar i cuidar aquest arxiu; esdevenint així les següents vuitanta-dos pàgines.

13

<

Després del Glòria, 2020
Fotografia Digital
Joan Polo

>

A continuació:
Miravet, 2020. Polaroid. Joan Polo

d'on parteix

Un fet aleatori - que per a molts hagués resultat insignificant - va resultar ser el detonant que donà vida a aquest projecte; i és que restaurant un escriptori antic, vaig trobar-hi en el seu calaix un dibuix.

Aquest dibuix hauria pogut passar desapercebut per a mi; hauria pogut no veure'l, i, extraient el calaix de l'estructura de fusta, en caure en un racó de la terrassa, perdre'l. També l'hauria pogut arrugar i tirar a la paperera. Però el vaig veure, i vaig decidir guardar-lo.

Ser-ne conscient d'aquesta troballa, i dels diferents destins que haguessin pogut ultimar la desaparició o la conservació del dibuix, em plantejà que si alguna característica és definitòria de la vida, és la seva caducitat.

Una vida no ho podria ser sense la mort que la destina. Tampoc ho podria ser sense la història que l'ha definit.

17

En aquesta primera secció, el punt de partida de l'obra que presento com a treball final de grau, s'hi combinen una sèrie d'escrits i imatges personals. Aquelles antecedències i referències que han acabat delimitant la realitat d'aquest projecte.

<

Calella, 2020

Fotografia analògica

Joan Polo

—

Capturada l'any 2007, i revelada al 2020.

Sense Títol
Rotulador sobre paper
Anònim

*Sobre un dibuix trobat
en un escriptori antic*

Durant la restauració d'un escriptori antic vaig trobar un petit dibuix en un calaix. Era un vestit de color groc i blau. No sé a qui pertanyia, però sobreentenc que si el dibuix estava dintre del calaix, era perquè algú l'havia volgut guardar.

En veure aquell dibuix vaig entendre que per molt que passi el temps, si el guardes i el cuides, sempre podràs obrir el calaix per tornar-lo a veure.

Ara bé, per molt que el cuidis, si el perds, l'has perdut.

Entenc que les memòries són com aquest dibuix; només fa falta guardar-les i cuidar-les per tal de poder recordar-les.

Però sempre es poden perdre.

*Sobre la fotografia com a
fet biogràfic*

A la nostra vida, hi ha coses que només nosaltres vivim o sentim, i si no les capturem, aquestes no podran ser reviscudes.

L'artista nord-americà Emmet Gowin defensà en una ocasió que els petons són un dels medis que faria servir si no sabés fer fotos. Un moment fotogràfic passa a ser un moment biogràfic.

Fer una fotografia, la majoria de cops implica estimar el moment que es vol capturar. És així, registrant allò que vivim, gaudim i estimem, quan apareixen les fotografies més sinceres.

Fer una fotografia és com fer-li un petó al moment.

“La idea de tornar a la vida una imatge dorment, sigui amb un petó o mitjançant l'extracció precisa en un arxiu, ens transporta a l'assumpte de les múltiples reencarnacions de la imatge.”

Joan Fontcuberta

>

Sense Títol, 2020
Fotografia analògica
Joan Polo

—
Capturada l'any 2007, i revelada al 2020.

Sobre recuperar imaginari del passat

M'agrada la fotografia analògica, perquè en ella s'estableix un diàleg entre els fets passats i els del present; i és que, tant cronològicament com físicament, la imatge es veu alterada pel pas del temps.

M'agrada, també, recuperar aquelles pel·lícules antigues que mai van ser revelades per tal de fer-ho ara. Parlar del passat, observant-lo des del present. Aquelles vivències s'han transformat; jo també.

En l'acció *Passar a l'acte* l'artista catalana Lúa Coderch presenta un debat posant en qüestió la idea de recuperar en el present, imaginari del passat. Val la pena recuperar aquelles imatges que mai es van revelar? Cal mantenir-les com a document històric, o per contra revelar-les? qüestiona Coderch. En presentar aquest debat, es genera per naturalesa una reflexió sobre la perdurabilitat de les imatges. Quin valor tenen aquestes?, i més important... quin els hi donem? Aquest interrogant resulta vital en la meua obra.

24

Popularment, la fotografia és un dels mètodes més utilitzats per tal de preservar el temps, o més ben dit, la idea de fer-ho. Però de què serveix recordar aquelles vivències, si molts cops, ni en el moment de viure-les les has viscut en la seva plenitud? El fet d'agafar la càmera i disparar ja ha trencat la naturalesa del moment. Ficcionalitzant aquells moments que creiem que voldrem recordar, construïm avui en dia les nostres galeries del mòbil i els nostres perfils d'Instagram. Observem la realitat viscuda en el present des d'un futur en què voldrem reviure-la.

M'agrada, doncs, recuperar aquest material d'arxiu i treballar-lo. Crec que cal evitar, però, la idea de recordar-lo o rememorar-lo. Jo m'hi vull transportar per tal de presentar-lo des del meu propi present. El pas del temps és maco de treballar, per por que aquest pugui fer. Molts cops el veiem a través de nosaltres mateixos; a través de fotografies i del color del cabell. A mi, però, m'agrada més observar-lo en el meu entorn; veient que la botiga on anàvem a comprar els llapis de colors ha tancat, o que la veïna del quart ara surt sola al carrer.

Sense Títol, 2020
Fotografia analògica
Joan Polo

—

Capturada l'any 2017, i revelada al 2020.

*Sobre veure el blau d'aquells ulls
a través del blanc i negre*

Molts cops m'he plantejat si, sent coneixedor d'una experiència, en reviure-la a través d'una imatge en blanc i negre, series capaç de distingir aquells colors que no estan presents en la imatge, però que saps que sí que hi eren a l'hora de fer-la. I és que crec que el meu avi veient els autoretrats del seu pare, pot veure el blau dels seus ulls a través del blanc i negre.

El mateix passa amb qualsevol lligam de record que es pugui tenir amb un moment capturat en una foto. Series capaç d'evocar-hi aquells sentits que per naturalesa no reaccionen a una imatge? I reviure una olor o una sensació? Jo ho he fet, suposo que tothom pot fer-ho.

27

<

De Menorca, 2020
Fotografia analògica
Joan Polo

—

Capturada l'any 2017, i revelada al 2020.

>

A continuació:

Clara, 2020. Fotografia analògica. Joan Polo
Peus amb sal, 2020. Fotografia analògica. Joan Polo

Sobre els anys delimitats en la pell

És maco veure com, amb el pas del temps, qualsevol llençol que cobris un llit, per ben planxat que estigues, perdria la perfecció que a l'inici del dia el definia. I és que cada cos que s'hi assegui, cada objecte que s'hi col·loqui, cada brisa que acariciï aquell llençol l'acabarà delimitant.

De la mateixa manera s'acaben delimitant els anys en la pell; per cada arruga, cada cicatriu, cada tatuatge, i tots aquells elements que em permetrien allargar aquesta llista.

És per això que hi trobo en la fotografia, un punt màgic. Haver capturat els moments abans que el llençol s'arrugués significa, d'alguna forma, trencar amb la temporalitat que defineix la vida.

Una màgia que s'emfatitza, per mi, en els retrats. Quan la imatge recorda que encara és jove, que encara no ha caigut, o que la tinta encara no cobreix aquella piga.

I és que, com bé diu l'historiador d'art francès Michel Melot: “Quan una imatge es rasca o es grava en la mateixa pell es converteix en escarificació, en cicatriu.” (Melot, 2010: 100)

Text vinculat al capítol “Apunts referencials: Projecte *Retrats*”, pàgina 44

>

Víctor, 2019
Fotografia analògica
Joan Polo

Cal tenir cura, estimar.

I és que si ho fas, també ho seràs, d'estimat i cuidat.

Si hagués de donar forma a aquests dos valors, encarnar-los en un objecte, ho faria amb el llibre *Com una mica d'aigua al palmell de la mà* (Sallarès, M. 2019.) de l'artista catalana Mireia Sallarès; un estudi entorn del concepte "amor".

Què és el que entenem per amor? Quin ús li donem? Quin valor té avui en dia?

L'amor és fràgil, i difícil de mantenir. I és que, com bé diu Sallarès, sostenir aigua - per poca que sigui - al palmell de la mà és ben difícil, i per molt que t'hi esforcis, dura poc.

Així és l'amor; s'esmuny i s'escapa de les mans. L'important és que, al cap i a la fi, t'ha mullat.

33

<

20-07-2018, 2018

Fotograma de vídeo

Joan Polo

—

Vinculat al capítol “Apunts referencials: Projecte *Vídeodiaris*”, pàgina 46

 joan_polo ...

 quim____ Joa quins records
40 sem 2 Me gusta Responder

 Les gusta a **pevalera** y 105 personas más
20 DE NOVIEMBRE DE 2019

Añade un comentario... [Publicar](#)

Sobre nous interessos a l'hora de crear

Treballar la vida és treballar el temps; un temps que, juntament amb les modes i les relacions, acaba delimitant l'obra.

En els últims anys, la cultura tecnològica ha canviat de manera dràstica; implantant així, un canvi abismal en la creació. Un canvi tècnic i de recursos. Si parlem de la creació fotogràfica, cal entendre per sobre de tot, aquest canvi de forma funcional i filosòfica. S'ha perdut el valor que tenia la imatge, i se n'ha creat un de nou.

El document desapareix en l'ombra de la inscripció autobiogràfica, tant en espai com en temps. Ja no ensenyem el món; ens presenciem en el seu paisatge i la seva història. Els àlbums familiars han evolucionat a perfils d'Instagram, i el reconeixement personal a l'hora de fer una fotografia, ara es tradueix a seguidors i likes.

Em plantejo si és vàlid exemplificar aquest canvi en l'art - i en la seva funcionalitat - amb un objecte quotidià funcional, com per exemple una cadira. Observo la cadira de la meua àvia, en què hi passava les hores cosint. M'imagino també una cadira "gaming" que - en cas d'existir - seria del meu cosí petit, i en ella, hi passaria les hores jugant a videojocs. Aquestes dues cadires s'allunyen per diversos principis, com és evident, i és que per començar, una existeix i l'altra no. Però ambdues mantenen una única funció: suportar el pes d'un cos.

Com a resultat del salt cronològic que les separa, la seva funcionalitat s'ha vist afectada. Es distancien en temps per una xifra considerable d'anys: per l'aparició tecnològica, i conseqüentment, pel canvi de prioritats i interessos que aquesta ha suposat.

Les dues serveixen per seure-hi, però no tenen la mateixa utilitat.

<

Captura de pantalla de l'Instagram personal.

Post: 20-11-2019, Captura: 31-08-2020.

Sobre construir-se

M'agrada entendre un cos com un petit terreny, del qual tu n'ets propietari.

Entenc el cos, igual que el pensament, com un espai en blanc on cadascú decideix què vol construir. Abstenint-te als teus recursos, la morfologia d'aquest terreny, i totes les condicions que el delimiten.

Així doncs, entenc la construcció d'un mateix, tant físicament com mentalment, com la construcció d'una casa; i un cop acabada la construcció, com la relació amb l'habitable. Un espai que es pot definir per la intimitat amb la qual et relaciones, o per contrari, convertir-se en presó.

Hi ha molts factors externs que, un cop acabada l'obra, fan d'una casa una llar.

36

El mateix passa doncs, amb el cos; delimitant-se per totes aquelles experiències que un viu, i fent d'aquest cos un únic igual; a qui deixarà - i a qui no deixarà - entrar a casa?

>

Entrada de casa els avis, 2018
Fotografia Digital
Joan Polo

És maco veure com, amb el pas del temps, qualsevol llençol que cobris un llit, per ben planxat que estigues, perdria la perfecció que a l'inici del dia el definia. I és que cada cos que s'hi assegui, cada objecte que s'hi col·loqui, cada brisa que acariciï aquell llençol l'acabarà delimitant.

De la mateixa manera passa amb els espais; modificats per cada camí que els travessa, cada arrel que s'hi amaga, i cada onada que redibuixa la forma dels seus penya-segats.

L'arxiu fotogràfic em permet recordar vivències en espais concrets en què, per raons vàries, no puc residir. M'agrada mirar fotografies del que fins fa poc era la casa dels avis; imaginar-me aquell "a dinar!" tant característic de la iaia, acompanyat de l'olor de macarrons i el cant del cucut que l'avi va comprar en un dels seus viatges a Suïssa. Aquell espai que anomenàvem "casa els avis" ja no existeix, però el llegat de records que aquesta deixà en les generacions que hi vam créixer, sobreviurà fins al dia que jo i els meus cosins en perdem tota memòria d'ella. Espero que amb l'ajuda d'aquest arxiu, puguem posar al màxim la data en què aquest dia pugui ser escrit en un calendari.

Casa els avis ja era vella, les esquerdes que es dibuixaven en les parets ho anunciaven. Les ratlles en el marc d'aquella porta, en què enregistràvem el nostre creixement també deixaven constància que una llarga vida de família havia precedit aquelles fissures.

Doncs, una esquerda a la paret és el mateix que una arruga a la pell: una matriu gravada pel pas del temps. El desgast es manifesta; debilita. I és que, tant si la realitat en qüestió se sosté per dues cames o per quatre columnes, tard o d'hora, s'acabarà derruïnt.

Suposo que és aquest destí incanviable, el perquè hi trobo un interès especial en aquells espais abandonats, derruïts. Espais dels quals la mort s'ha apoderat, en els que s'hi pot habitar, caminar... viure.

deconstruït, 2018
Puntaseca sobre trànsfer
Joan Polo

—

Imatge vinculada al capítol “Apunts referencials: Projecte *deconstruït*”, Pàgina 42

>

A continuació:
Últim dia a casa els avis, 2018.
Fotografia Digital. Joan Polo

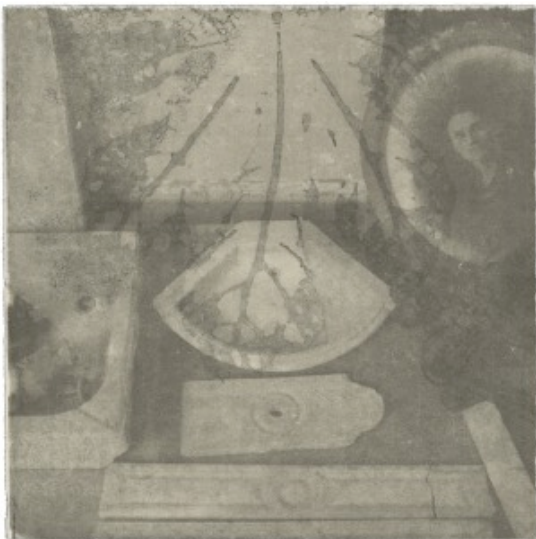
Apunts referencials - Projecte *deconstruït*

Deconstruït com a sèrie resulta de la combinació de la fotografia i el gravat calcogràfic. Un diàleg entre els espais retratats i les matrius emprades; imatges d'espais modificats pel temps, i estampes resultants de matrius en què l'envelliment també hi ha incidit modificant-les de forma natural i arbitrària.

M'estimula veure com el gravat i les seves aplicacions són fidels al desgast i l'envelliment a través del rastre i la incisió.

Les imatges escollides retraten espais destrossats (interiors de cases abandonades) per el pas del temps; cada persona que hagi trepitjat aquells terres, hi haurà deixat empremtat part de la seva vida. Aquests espais i la forma en què la seva pròpia vida, juntament amb accions de vides alienes, l'han fet canviar, estableixen un vincle directe amb el procés d'incisió de les matrius; aquestes doncs, també són resultants del desgast natural.

42

deconstruït I i II, 2018
Aiguatinta sobre trànsfer
Joan Polo

43

deconstruït III, 2018
Puntaseca sobre trànsfer
Joan Polo

Apunts referencials - Projecte *Retrats*

El vincle que es crea entre el retratat i qui el retrata em sembla màgic. Si aquell a càrrec de fer la fotografia decideix observar amb l'ull nu al retratat, el podrà veure el seu present; ara bé, si un visor se situa davant el seu ull, la realitat que capturi mai l'haurà vist; i és que a través del visor s'observa, però no es veu.

44

Albert, 2019
Serigrafia
Joan Polo

Noel, 2019
Serigrafia
Joan Polo

Roser, 2019
Serigrafia
Joan Polo

Tal com defensa el pensador francès Pedro Azara, en el llibre titulat *El ojo y la sombra. Una mirada al retrato en Occidente*: "Un bon retrat és inconfusible: manifesta els trets personals d'un determinat individu, la qual cosa no vol dir, que la imatge hagi necessàriament de semblar-se físicament al model. Ha de, per sobre de res, evocar espiritualment, permetent-li manifestar-se a través de l'obra davant els sentits de l'espectador." (Azara, 2002: 73)

El retrat en el món de l'art posa nom a aquella representació d'una persona, ja sigui a través del dibuix, la pintura, l'escultura o la fotografia. Al llarg del meu bagatge aquest n'ha sigut un tema recurrent; treballant-lo de diverses formes com en diferents àmbits de treball.

L'única premissa establerta a l'hora d'iniciar aquest projecte, va ser que cadascuna de les persones retratades estigues representada en les estampes no només de forma física, sinó que també espiritualment. A través d'un treball d'endinsament en el personatge en qüestió, el representava, amb interessos i inquietuds deixant de banda els principis del retrat tradicional.

Apunts referencials - Projecte *Vídeodiaris*

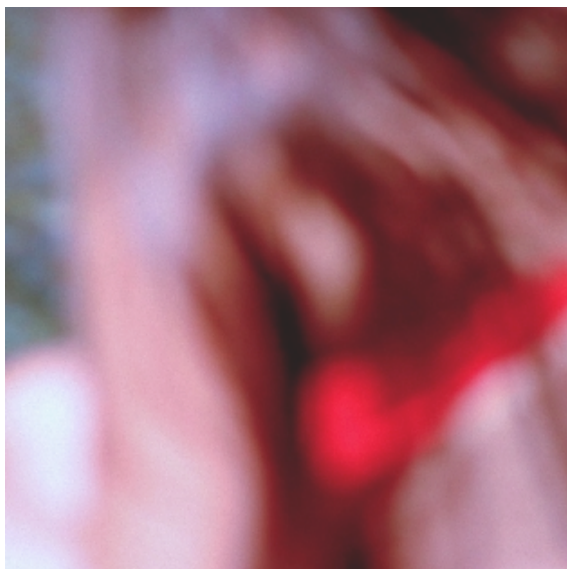
A través d'un vídeo s'hi pot reconèixer un moviment de mans, una forma de riure i d'altres característiques personals d'un algú que, recordant-lo a través de fotogrames, prendrà vida en el teu imaginari.

És per això que en diverses ocasions, he decidit utilitzar-lo com si es tractés d'una postal; per tal de recordar. Aquesta, però, no entendrà de destins, països ni ciutats, sinó de persones, riures i mans.

Tal com la gent que s'endú part de la sorra d'aquell desert encapsulada en un petit recipient de vidre, jo m'enduc aquells records en fotogrames, creant així el que jo anomeno el meu arxiu de *Vídeodiaris*. Igual que les vivències, aquests no entén de principi ni de fi; és per això que per tal d'existir es desenvolupen sense possibilitat de definir-se com "acabats".

Un projecte que, mentre jo ho faci possible, es desenvoluparà.

46

20-07-2018, 2018

Fotogrames de vídeo

Joan Polo

21-08-2019, 2019
Fotogrames de vídeo
Joan Polo

47

Miravet, 2020
Fotogrames de vídeo
Joan Polo

Diàleg entre artistes.

Mireia Sallarès i
Joan Polo.

Tinc la sort de compartir amistats a qui, indiferentment de la tècnica o els processos emprats, també els hi agrada crear. Compartir idees ja forma part del meu mode de treball. M'agrada sentir que un treball personal no només exposa una única visió - la meva - sinó que es contraposin d'altres que crec puguin resultar enriquidores, o si més no, que siguin escoltades i valorades.

En el cas d'aquest projecte vaig poder compartir amb l'artista catalana Mireia Sallarès les idees que havia escrit en una versió inacabada del text exposat anteriorment titulat "sobre nous interessos a l'hora de crear"; un text que havia sigut escrit arran de llegir seu llibre *Com una mica d'aigua al palmell de la mà*. (Sallarès, M. 2019.)

En un moment, la Mireia em va preguntar quina era la part de la seva obra en la qual em veia referenciat, i vaig pensar que en realitat no n'era cap en concret.

Per a mi, normalment les referències no són palpables en la superfície de l'obra, molts cops es requereix un endinsament en el treball per tal de poder entendre-les. D'altres vegades, simplement no s'hi presenten. No entenc la referència com a semblança o similitud, sinó com la introducció d'una nova perspectiva des de la qual observar i valorar la teva obra.

En les següents pàgines s'hi presenta un diàleg ficcionat; format que pretén homenatjar el treball *Com una mica d'aigua al palmell de la mà* de la Mireia. En ell s'exposen algunes de les idees intercanviades al llarg de la nostra conversa.

Abans d'iniciar, vull agrair la col·laboració, l'honestedat i l'interès de la Mireia; és un plaer haver pogut compartir idees amb tu i estendre-les en sis de les pàgines d'aquest treball.

M Bones Joan, responc a la teva invitació per a poder establir un diàleg. Amb el teu treball fotogràfic, però, no m'hi veig gaire reflectida. Em costa d'entendre com he acabat esdevenint un referent per a tu.

J Entenc que tant en l'àmbit conceptual com estètic, els nostres treballs s'allunyen, però sense tenir un vincle directe amb la meva obra, el teu projecte *Com una mica d'aigua en el palmell de la mà* em va ajudar a acabar de delimitar-la. Crec que moltes vegades les millors referències no es veuen reflectides de manera òbvia.

Estic d'acord amb tu, Joan, que moltes vegades les referències més interessants són aquelles que no es fan evidents, sinó que l'autor o l'autora ha volgut convertir-los en interlocutors, i en tant que interlocutors s'han hagut de moure de lloc, o del seu àmbit concret o de les seves relacions habituals.

Fins i tot, crec que és enriquidor veure com treballant temes i formats diferents podem dialogar i fer créixer el projecte.

50

Exacte. En aquest sentit em sembla molt bé que sense ser jo fotògrafa, tot i que la fotografia tingui d'alguna manera una presència més o menys important en el meu treball, m'hagis triat. També em sembla bé que no hagi volgut caure en el tòpic d'entrevista; jo mateixa que moltes vegades se'm classifica com una artista en el que l'entrevista té una funció molt clau en el seu treball, sempre dic que més que entrevistes són converses, i en tant que converses són espais de relació, perquè és en aquestes relacions humanes en les quals jo em sento més còmode. De fet podria dir que la majoria dels meus projectes són excuses per establir relacions de menes molt diferents. Jo en aquest sentit subscric un quelcom que va dir algú amb qui jo vaig conversar, Alejandro Moreno, un capellà i doctor en sociologia que viu en el que es considera la favela més perillosa del món que es diu Petare a la ciutat de Caracas, capital de Veneçuela; que deia "la soledat no existeix". I en aquest sentit hi estic totalment d'acord. Fins i tot quan estem sols estem amb algú, i aquest algú és amb nosaltres mateixos. I establir una relació amb nosaltres mateixos és la base de tot plegat, i de la creació també. L'Alejandro deia que ens fem persones

quan caiem en relacions; venim en relacions, siguin bones o dolentes. Per això, per mi l'entrevista és una relació, i per això l'explico més com una conversa. D'altra banda, tens un títol pensat per al projecte?

De moment no. Encara no tinc cap idea, ni tampoc cap necessitat d'anomenar-lo. Quan el tingui te'l faré saber però.

Si, Si us plau, m'agradaria saber-lo. A mi sempre m'ajuda tenir un títol abans d'acabar les coses, i de seguida que puc em serveix com a brúixola quan em perdo. De fet el meu procés de creació està molt vinculat a la recerca, a llargues recerques de vida, on hi han implicat anys, persones, accidents i contingències varies. Per exemple, el títol del meu darrer projecte sobre l'amor que vaig realitzar a Sèrbia al llarg de quatre anys que és *Com una mica d'aigua en el palmell de la mà*, és una expressió de tots els pobles iugoslaus que es vincula amb l'amor, que la vaig trobar no pas en llengua escrita, ni llegint un text, sinó que a través de la fotografia. A tu, que intueixo que les imatges i les imatges d'arxiu, aquelles que resten, és un material que suposo que t'interessa, et fascina i t'agrada treballar. Crec que t'agradarà aquesta història: al juliol del 2014, vaig visitar l'actual museu d'història de Bòsnia i Hercegovina, a la ciutat de Sarajevo. Un museu que va ser construït als anys cinquanta, amb una arquitectura funcional preciosa. És un museu que actualment cau a trossos, podríem dir que és un museu deixalla, perquè bona part de la seva col·lecció no tenen recursos amb els quals gestionar-la i a més a més el sentit d'aquesta ha perdut tota raó de ser. En una exposició temporal, s'exposaven unes fotografies en blanc i negre que documentaven l'única manifestació que hi havia hagut contra la guerra de Bòsnia abans que esclatés; en una d'aquestes fotografies es veia una massa de gent entre d'on apareixien unes mans que aguantaven un cartell on hi havia aquesta frase escrita "Bòsnia, et cuidaré com si fossis una mica d'aigua al palmell de la meua mà". És una expressió que fa referència al fet d'estimar, i a què l'estimació sempre implica una cura.

Però aquesta cura, no serà ni fàcil ni es podrà mantenir.

És clar, és aquest intent d'aguantar aigua en el palmell de la mà el que fa que ens adonem que és molt difícil. Si l'obres massa s'escapa,

si la tanques també, si arribes a poder sostenir la quantitat que tu ets capaç s'acabarà evaporant.

Entenc, però, que el més important d'això no és que duri poc o molt, sinó que t'haurà mullat.

Exacte; el fet de mullar-se en la creació em sembla molt important. Per mi crear és donar una opinió, l'autoria és una opinió. Crec que tu et mulles amb el títol, "sobre nous interessos a l'hora de crear"; em sembla molt interessant que et plantegis aquests interessos, i més estant en un estadi tan elemental com és el d'estar acabant la carrera. Jo quan vaig estudiar Belles Arts, si tenia sort, els professors intentaven que mantinguessis una coherència amb el concepte. Suposo que, fins i tot avui en dia, segueixen valorant que la metodologia emprada sigui coherent, ja que de vegades la metodologia és incoherent i per tant, la forma queda coixa. Per tant, la creativitat comprèn molts espais diferents, però crec que mantenir una coherència en les metodologies és el més important.

52

Hi estic totalment d'acord. En el meu cas, també em resulta elemental tenir en compte el temps i les vivències per tal de trobar aquesta coherència.

De fet, aquesta investigació a la que tu fas referència té a veure amb quatre anys de treball, per això acostumo a dir que les meves investigacions són investigacions de vida. Molts cops he parlat de que tant en aquest projecte com a molts d'altres l'essència sobretot és de la vida viscuda: el que cadascu fa amb el que la vida li dona i li treu. La vida no és igual per ningú, esta plena de desigualtats, però a mi em fascina de que no som el que ens passa sinó que som el que fem amb el que ens passa. Crec que la vida viscuda hauria de ser declarada patrimoni de la humanitat per la unesco, i crear un arxiu de vides viscudes. Per redundant que soni, la vida o és viscuda o no ho és de vida.

A l'apartat "d'on parteix" que inicia el treball, hi presento també unes línies que fan referència a això que acabes de dir. defenso que "una vida no ho podria ser sense la mort que la destina ni sense la història que l'ha definit". A tot això, tinc

un dubte pel que fa al que anomenes "conceptes deixalla", la veritat l'amor i el treball; quan ho fas, és amb caire pejoratiu?

Sí que crec que hi ha una dimensió de crisi, de problema. Mira, et comentaré una primícia que no sap ningú, però probablement la pròxima exposició que faci de caràcter retrospectiu es tituli *Els nostres problemes*. Aquest títol té a veure amb l'afirmació d'una realitzadora de cinema a qui vaig conèixer a través del meu projecte *Las muertas chiquitas*. En conversar amb ella, vaig adonar-me que el seu llegat, amb el que jo em quedava del que ella em va explicar, era que el fer de tenir una idea és tenir una responsabilitat. Tenir una idea i una responsabilitat significa tenir un problema del qual ens n'hem de fer càrrec.

És d'això del que tracten els conceptes deixalla doncs?

Exacte, són aquells problemes dels quals decidim fer-nos càrrec.

D'acord, així estava equivocat. Jo entenia que no ho era de pejoratiu.

No és pejoratiu, però sí que hi ha una certa provocació. És a dir, és provocatiu vincular amb la deixalla tres conceptes tan importants com ho són aquests; hi plantejo un problema. No et trec pas raó amb què ho entenguis com a no pejoratiu. De fet és totalment lícit entendre-ho d'aquesta manera, però jo ho he ampliat, ja que m'agraden les coses complexes. Com més complexes i més informació hi hagi són més interessants i més vives, ja que la vida està plena de problemes, contradiccions i dificultats. Si entens la idea de pejoratiu com inútil, sí que tens raó dient que no ho és de pejoratiu. Aquests tres conceptes els etiqueto com a deixalla, però no em refereixo que no serveixin per res. De fet els vaig triar perquè tenen un vincle molt íntim amb la humanitat. La recerca de la veritat, la capacitat d'estimar, i la necessitat de treballar per viure, és el que ens fa humans. També és important saber estimar i ser estimat, qüestionar-se si has sabut estimar o has sabut ser estimat. Per tant en una època postmoderna, on la realitat ha desaparegut entre els milions d'opinions que generem, tot és relatiu. I és quasi com dir que la veritat no existeix.

Però jo sí que considero que existeix, simplement crec que ha canviat la idea que tenim d'ella.

Exacte, és la capacitat que tenim de relacionar-nos amb ella, i l'ús que li donem, el que ha canviat. Les persones som deixalla perquè som els restes: les restes de la història, de la família, d'un país, etc. Amb els meus projectes em faig preguntes filosòfiques, ja que la filosofia em serveix per resoldre els problemes i les preguntes de la vida. "Jo vull ser útil" em sumo a aquesta visió.

I perquè has triat aquests tres conceptes específicament?

Perquè abans tenien molta importància i ara han perdut sentit i valor. En algun moment del teu text apareix la noció de valor. Interrogar-se sobre el valor és molt important, ja que els canvis de valor de les coses són molt més lents del que semblen. En un llibre que s'anomena *Humanitats en transició* hi tinc un capítol en què parlo del concepte de vida viscuda. En el capítol de la Joana Masó, ella hi parla dels valors, amb la idea del reciclatge com a una cosa que trastoca el valor, i com bé dius la deixalla que és per un no ho és per un altre.

54

Hem parlat de la vida i del temps, de fet crec que els dos ho fem també en els respectius treballs, si més no jo ho faig. M'he adonat que acostumo a treballar el concepte de vida, complementant-ho amb el pas del temps.

Per exemple?

Un exemple molt bàsic, i que faig diàriament: fer fotografies analògiques. Disparar i capturar un moment, deixar-lo capturat en el carret, i posteriorment acabar prenent consciència del que s'hi ha registrat un cop es revela la pel·lícula. El pas del temps ha delimitat la imatge resultant.

I és que això no passa amb les noves tecnologies, ja que ens permeten fer moltes més coses amb menys temps; per això el fet que et dediquin temps és un luxe. A mi, per exemple em sembla que hi ha alguna cosa en la fotografia que està més a prop de la mort però no a la vida.

Sobre aquesta visió que prens, crec que també et pot interessar la visió sobre aquest tema de l'artista colombià Oscar Muñoz. Ell defensa que la fotografia no és la versió morta de les coses, sinó la versió viva d'una cosa que es desenvolupa

amb el seu propi metabolisme, i es conjuga en duració i fi. Quan parlem del temps de la imatge, hem de pensar en la seva desaparició.

Sí, això és molt interessant. Però desenvolupar una mica el tema, i explicar-te perquè t'ho deia jo, et reconeixeré que mai he estat d'acord amb la frase "una imatge val més que mil paraules". Molts cops la imatge no m'acaba de transmetre, en canvi el vídeo sí. El vídeo té temps, té vida. Pel que fa al que comentàvem sobre l'evolució tecnològica, cal tenir en compte que en la fotografia, aquesta evolució ha significat la implantació d'unes restriccions i d'un control major.

Creus que ha canviat doncs el valor que tenen les imatges?

No sé què dir-te. A mi m'agrada la visió que presenta Fontcuberta sobre la postfotografia. La relació que tenim amb les imatges és molt complexa. La idea que la fotografia ara requereix una frase o una paraula per parlar-ne. A mi, per exemple, quan una fotografia m'impacta necessito establir un relat, parlar-ne

Totalment. De fet, en el treball aquesta idea la tinc en compte; la vaig llegir en un llibre de Fontcuberta titulat *La fúria de las imágenes*. Al llarg de gran part del projecte, utilitzo imatges que dialoguen amb el text, i viceversa.

55

Finalment volia comentar-te; aquest exemple que poses amb la cadira em sembla interessant, però també hi han altres respostes al fet que se't trenqui la cadira que no sigui buscar una peça per substituir-la. No creus? Realment necessitem seure en aquesta cadira?

És clar, també ens podem replantejar l'ús de la cadira.

Exacte. Per concloure, voldria presentar-te la idea que algú em va presentar a mi en una ocasió; i és que com bé deia aquest algú: "l'art no parla de res més que de l'amor i la mort". Crec que et pot servir.

Gràcies, Mireia.

>

A continuació:

Hackney City Farm, 2018. Fotografia analògica. Joan Polo

Quan era petit passava les hores pintant i dibuixant; traduïnt en gargots tot allò que em feia feliç, que em feia por, o que desitjava conèixer millor. Malgrat que no conservi un gran ventall de records d'aleshores, sí que recordo fer-ho, això de pintar. De fet, ho feia en qualsevol ocasió: al llibre d'anglès, a les estovalles del restaurant... fins i tot devia fer-ho en somnis. Tot i l'absència de consciència d'allò que devia passar pel meu cap en aquell temps, els meus quaderns antics sí que em permeten confirmar que pintava tot allò que d'una forma o altra em resultava emocionant.

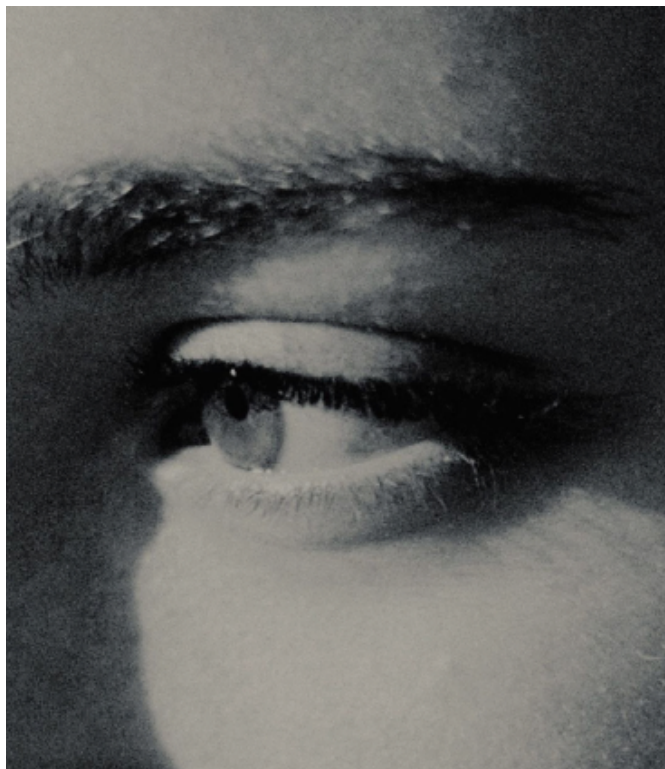
Quan era petit em distreia observant a través de les finestres; en concret a través d'aquelles que per la morfologia del vidre, distorsionaven la realitat d'allò que s'hi entreveia. Recordo que, sense entendre les finestres per la seva funcionalitat lumínica, pensava que aquelles eren inútils. - De què serveix una finestra, si no puc veure el que hi ha a l'altra banda?. Suposo que entenia el rectangle delimitat per aquells quatre vèrtexs de fusta com si es tractés d'una pintura o d'un dibuix.

“Igual que el llibre va néixer del plec, la imatge va néixer del marc. Es podria dir que tot el que queda emmarcat esdevé imatge.” (Melot, 2010: 19)

Aquells gargots i aquelles finestres em van ensenyar, inconscientment, que l'únic ingredient de la creació és la imaginació.

“Els nens aprenen de pressa, per poc que se'ls ajudi, a comprendre que una imatge no és la realitat, però tampoc és una il·lusió. Té la seva vida pròpia, la seva raó de ser, un autor, un públic.” (Melot, 2010: 100)

Aquells gargots i aquelles finestres van influir en el fet que existeixi cadascuna de les fotografies, punts i comes, majúscules i minúscules, que omplen aquestes pàgines.

Sandra, 2020
Fotografia analògica
Joan Polo

59

Quan parlem d'una imatge, no crec que per norma el verb que l'hagi de precedir sigui "fer". M'agrada pensar que, a través del verb "imaginar" en resulta la creació d'aquesta. Entenc la imatge com una realitat modificable, en què el procés d'aquest "imaginar" serà diferent en cadascun dels ulls que la percebin, i per tant, no tothom veurà la mateixa.

La imatge és la mateixa; la mirada és diferent.

“L'única imatge que tenim és la que cada un de nosaltres veu. (...) Jo no puc percebre la mateixa imatge que vostès, ni sentir el mateix so, ni tocar de la mateixa manera, però veig, escolto, toco també. Quan toco, percebo una mica del sentir de l'altre”. (Nancy, 2016: 83)

Com qualsevol forma que requereixi els sentits, la fotografia ens permet la seva sobreposició amb d'altres, creant-ne així una de nova. La màgia de poder imaginar i donar vida a un moment, un espai o un rostre que mai ha existit a través de la suma d'altres que sí que ho han fet, em sembla prou interessant per sumar-me a la sobreproducció fotogràfica que tants critiquen.

Ara bé, no sempre es requereixen múltiples imatges per tal que aquesta màgia ens sorprengui. I és que, malgrat que no sigui comú, hi ha cops en què l'atzar del mateix espai-temps ens permet realitzar el truc, sorprenent fins i tot a aquell qui l'hagi realitzat. El fotògraf Alemany Philip Schuette presenta el terme "Serendigrafia"; que categoritza aquelles fotografies en les quals es dona una coincidència de circumstàncies insòlites i sorprenents. És a dir, un truc de màgia executat per l'objectiu, l'obturador, i tot allò que permet capturar aquesta mil·lèsima de segon.

60

Sense Títol
Placa Seca
Ramon Campalans

També cal tenir en compte el concepte de "fotografia composta", presentat en les aportacions de l'antropòleg britànic Francis Galton. Aquest concepte fa referència a la fusió de múltiples imatges individuals per tal d'aconseguir, a través de processos estadístics, una única resultant.

Entendre aquests dos conceptes, i la relació que comparteixen, ha resultat vital per tal de definir el mode d'execució que, concloent aquesta investigació, donarà vida a un nou imaginari. Un imaginari resultant de la fusió de diapositives; diverses imatges físiques (en vidre) es combinen i, a través de la llum, projecten una nova. La llum travessa aquells espais que se li permet, però, arran de la sobreposició d'aquestes diapositives, no tota la informació de la primera haurà sobreviscut quan arribi a l'última. De la mateixa manera, seran pocs els raigs de llum que arribin a defensar la darrera imatge.

Així doncs, la imatge és fràgil, i és que molts cops, no és capaç de defensar-se per ella sola; requereix condicions i situacions específiques per poder ser observada.

61

La fotografia classifica; crea arxiu. Entenem que la classificació de realitats valora el pes, les dimensions o la temperatura d'allò que definirem en unitats de grams, metres o graus. Però, n'ets conscient d'haver classificat mai una imatge? Doncs cal, també, reconèixer la fotografia per la seva capacitat de divisió i classificació de la realitat; i és que una fotografia no només documenta; també ordena els fets, els espais, i els colors en tant que significat.

“(La imatge) Escapa de la realitat pel fet de ser seccionada i seleccionada. La imatge és un fragment de vida arrencat de la realitat.” (Melot, 2010: 19)

Troba així, en el significat, la manera d'ordenar els fets per tal de connectar... recordar. Però, per la naturalesa dels sentits, es requereixen els ulls, mans o oïdes, d'algú que hagi viscut allò per tal de poder-ho entendre. Algun cop, en veure una fotografia, t'has qüestionat qui és el personatge que hi apareix? Què el relaciona amb l'espai, el moment, i les mans que van prémer el disparador? Aquesta pregunta és

un dels perquès l'artista Lúa Coderch inicia el seu projecte *Recopilar las fotografías sin memoria* en què demostra que les imatges, per properes que siguin, es veuran contaminades pel desconeixement, per l'oblit, pel secret. Acudint a l'arxiu fotogràfic familiar, pren consciència que ningú dels presents en aquelles fotografies segueix en vida. Sense els seus relats per tal d'identificar, de reconèixer aquells moments, Coderch no aconsegueix respondre's qui és aquell personatge.

L'envelliment de les imatges es tracta, doncs, d'un procés de transformació en quelcom aliè, en què aquelles fotos, aquells records, passen a ser impersonals i oblidats. Com un rostre o un paisatge que en algun moment algú havia estimat tant, ara resulta indiferent? I és que, si els ulls que l'estimaven ja no sobreviuen, ja no ho poden veure, no crec que ningú més ho pugui fer.

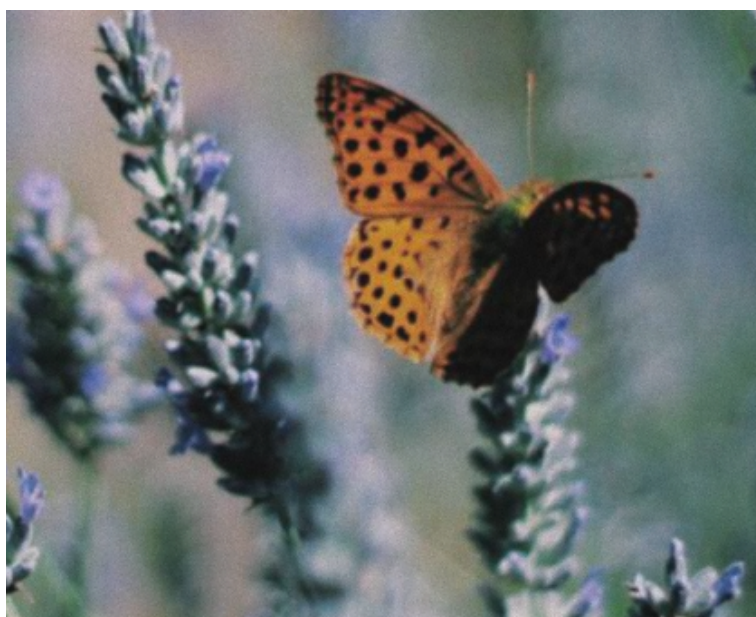

obra

64

Sense Títol, 2016
Fotografia digital
Joan Polo

Amb el pas del temps qualsevol eruga esdevindrà crisàlide, i morirà en cos de papallona; Tres formes de vida, són viscudes per una mateixa vida. Igual que l'eruga, la crisàlide o la papallona, aquest projecte pren, també, tres formes de vida. A continuació les explico.

Vida 1 - En números de pàgina

Un seixanta-cinc escrit en forma numèrica, delimita el marge d'aquest paper; deixant constància que precedint aquesta pàgina n'hi ha seixanta-quatre d'anteriors. Aquesta és la primera de les tres formes en què aquest projecte pren vida: en números de pàgina.

Pàgina rere pàgina, de portada a contraportada, es presenta tot allò que ha permès la construcció del treball. Un recull d'escrits personals en què reflexiono entorn dels meus interessos, tot relacionant-los amb altres visons alienes al meu pensar i imaginar, que complementen allò que jo potser no haguera sabut posar en paraules, o simplement, no hagués pensat que s'hi pogués traduir.

Aquests pensaments dialoguen de forma directa amb les imatges que els acompanyen. Imatges del meu arxiu personal, que he recuperat tenint en compte que, si ocupen un espai en aquestes pàgines, ben segur hi aportin matisos de records, colors o temàtiques. Vull il·lustrar, amb aquests matisos, el que el text narra en paraules.

65

Vida 2 - En tinta sobre paper o píxels en pantalla

En tinta sobre paper o en píxels en pantalla és com acostumen a prendre forma física les imatges. Aquell dibuix, gravat, o fotografia en paper serà firmat, emmarcat i arrugat. Aquelles imatges en format JPG, PNG o RAW no podran pas ser arrugades o estripades, però l'abstracció en què existeixen farà que la seva presència en el món depengui d'una simple combinació de tecles en el teclat de l'ordinador.

És a les meves mans l'arxiu del meu besavi. Un arxiu en format de diapositives de vidre (plaques seques) en les què emmagatzemà part dels seus records. Puc palpar, treballar, i cuidar la memòria d'allò que ell va estimar. A través de la combinatòria de mig centenar d'aquestes diapositives, neix un recull d'onze imatges. Aquestes imatges, o

més ben dit, collages, entenen d'atzar; i és que, és a través d'aquest, com han acabat esdevenint. Un recull que s'amara del concepte, ja explicat amb anterioritat, de "fotografia composta"; es fusionen en una única imatge, una multiplicitat d'altres individuals.

Escanejar negatius requereix l'ajuda de la llum per tal de generar, a través de la seva incisió en el negatiu, aquella codificació que anomenarem - d'entre altres opcions - arxiu JPG. Un arxiu que podrem visualitzar amb el programari indicat, i així, aconseguir la versió digital d'aquella fotografia. M'interessa la idea de transformar una imatge física a vectorial; doncs, a través d'aquesta transformació, l'arxiu físic permet la seva manipulació. Escanejant diverses diapositives sobreposades, esdevenen nous imaginaris.

No crec que una vida pugui ser escrita en imatges, i encara menys si tan sols en són onze. Però si el meu besavi va estimar aquests moments, m'agradaria poder fer-ho jo també. Si no conec els personatges o no distingeixo els espais, n'inventaré uns de nous, que pugui distingir i conèixer.

66

A continuació, presento aquest recull d'imatges: l'obra personal en què ha esdevingut la investigació d'aquest projecte. Com a conseqüència de la diversitat en els formats de les diapositives treballades, en resulten dos formats: imatges quadrades i rectangulars; i dintre de l'últim grup, per índole, n'existiran de verticals i d'horitzontals.

La realitat d'aquestes imatges dependrà, però, del medi en què es presentin. Si la imatge es presenta digitalment, la mida serà variable, i la cromaticitat de la pantalla limitarà els seus matisos. Per altra banda, si la imatge s'imprimeix, es dictarà en les decisions preses a l'hora d'escollir el suport, la mida i l'espai en què es presenti, la forma que aquesta adoptarà.

>

Sense Títol, 2020
Superposició de Plaques Seques
Joan Polo

<

Sense Títol, 2020
Superposició de Plaques seques
Joan Polo

Sense Títol, 2020
Superposició de Plaques seques
Joan Polo

71

Sense Títol, 2020
Superposició de Plaques seques
Joan Polo

>

A la següent pàgina: *Sense Títol*, 2020. Superposició de Plaques seques. Joan Polo

Sense Títol, 2020
Superposició de Plaques seques
Joan Polo

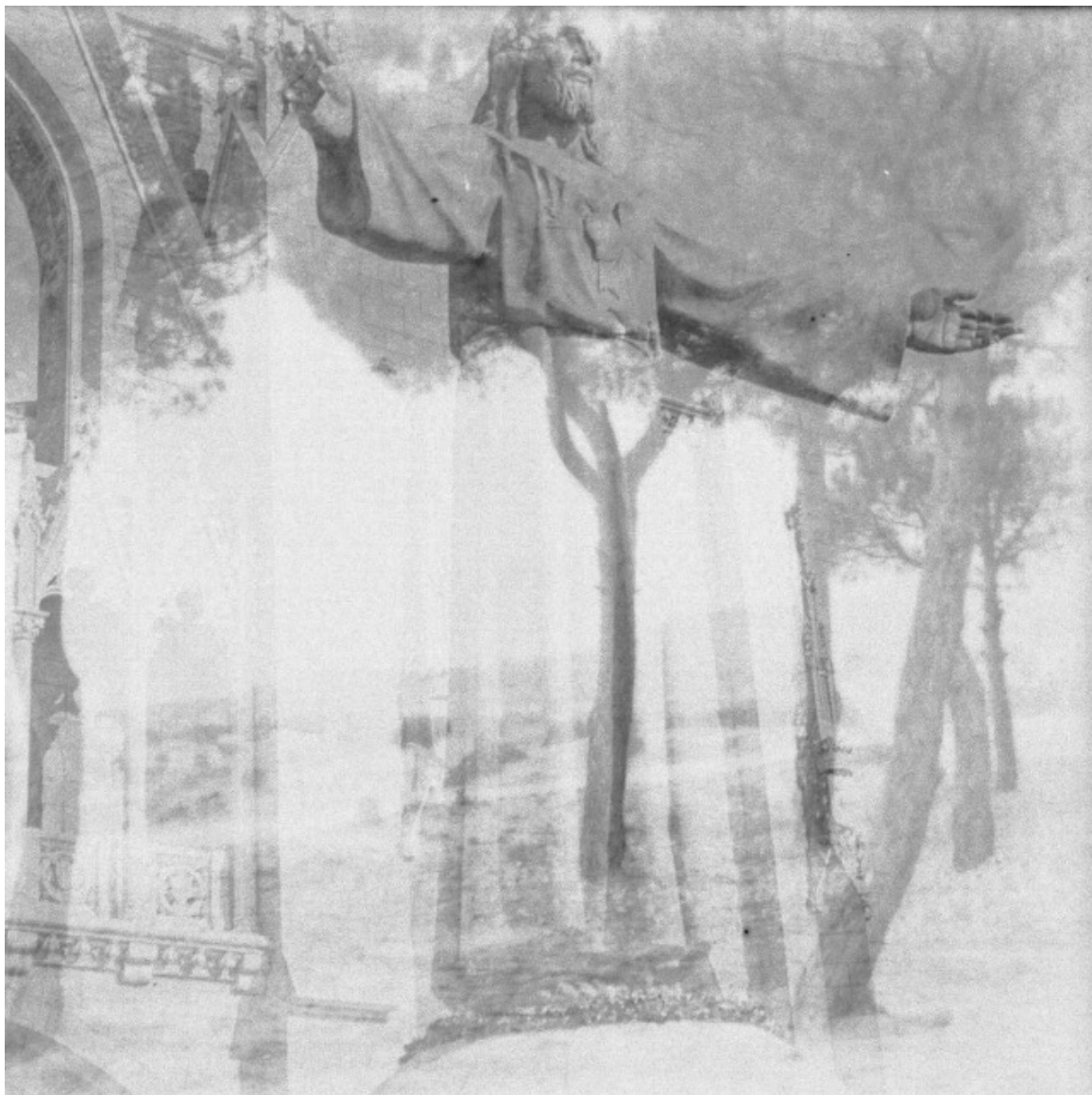

75

Sense Títol, 2020
Superposició de Plaques seques
Joan Polo

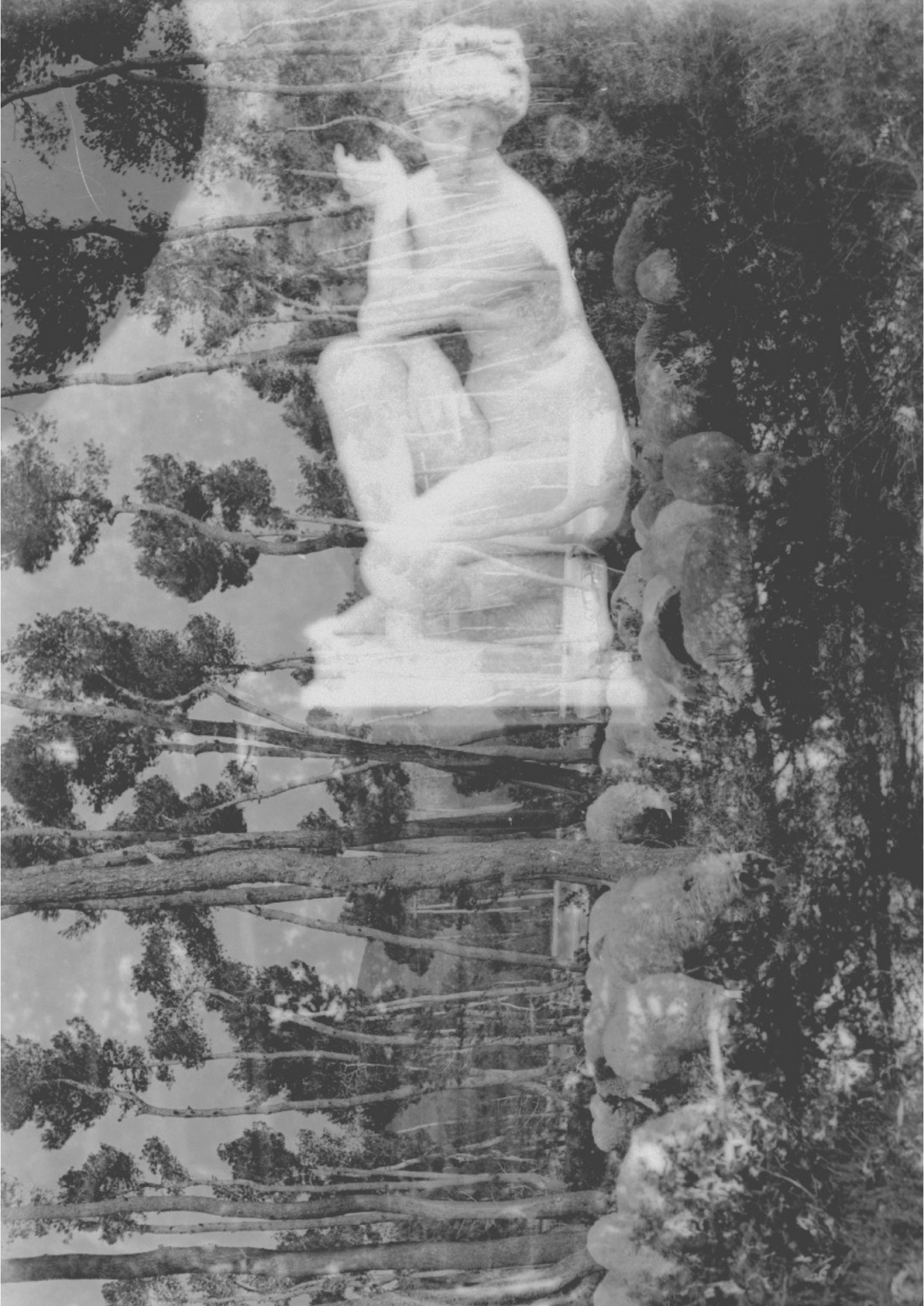

Sense Títol, 2020
Superposició de Plaques seques
Joan Polo

77

Sense Títol, 2020
Superposició de Plaques seques
Joan Polo

<

Sense Títol, 2020
Superposició de Plaques seques
Joan Polo

79

>

A la següent pàgina: *Sense Títol*, 2020. Superposició de Plaques
Seques. Joan Polo

Vida 3 - En llum sobre l'espai

Recordo un matí al poble on, des del meu primer estiu, els he anat passant en família; aquell dia, el meu tiet em va voler retratar donant voltes amb bicicleta pel jardí. Aleshores jo tenia sis o set anys. Recordo que, en un moment, em va demanar que deixés la bicicleta a terra, i que assenyalés amb les mans els anys que tenia. Suposo que la idea era recordar en un dia com avui, en què em falten dits per poder assenyalat la meua edat, que en un moment podia fer-ho amb tan sols sis o set.

En apropar i recolzar la bicicleta a terra, vaig fixar-me en l'ombra que aquesta pintava a la sorra. Em va fascinar veure com, al pintar-s'hi, perdia tota semblança amb la seva forma original. Aquest fet pot semblar anecdòtic, però és important per a mi; doncs, entendre la projecció de la llum en els plans i la distorsió de les formes resultants, va influir, en bona part, en la meua creativitat. Un interès que s'ha mantingut fins avui en dia: el meu vintidósé estiu.

82

M'agrada projectar sobre de superfícies varies, obligant a les imatges a adaptar-se i delimitar-se, demostrant la seva capacitat d'adaptació en l'espai, tant en dimensió com en forma. Una paret, una tela o un cos, esdevé pantalla. Però no és això el que més m'agrada de la idea; i és que al projectar en una paret una imatge registrada, ja sigui digital o analògica, n'esdevé per naturalesa una altra. Incideixo amb la llum sobre una superfície, tal com si es tractés d'un gravat.

Considero, com ja comento amb anterioritat, que la fotografia és un registre de vida de gran importància, tant en l'àmbit personal com generacional. És per això, que l'escenari escollit per tal de dur a terme la mostra del que és la tercera forma de vida del projecte, és un espai que fins fa poc era - per algú desconegut - personal i familiar. Ara aquestes imatges cobriran les parets buides d'un espai ple de records i vivències.

Com bé defensa Fontcuberta, les imatges no són més que pantalles en què projectem la nostra identitat i la nostra memòria.

<

Les últimes quatre imatges són proves de projecció, en varis espais expositius, a partir dels negatius de fotografia analògica.

a on conclou

Que els records mai moren és molt fàcil de dir, però difícil de posar en pràctica. Les vivències, però, sí que sobreviuen al temps. Doncs existeixen entenent que acaben, i la seva naturalesa no els permet allargar-se més. Si no entenen de temporalitat, tampoc ho fan amb la caducitat.

Els records són com aquells discs de vinil que ocupen espai en alguna casa, i que algun dia, algú trobarà tal com jo vaig trobar aquell dibuix. Quan es va decidir tirar el tocadiscs, es va ultimar la seva utilitat. Però, per molt que ja no siguin escoltats, els moments en què cantaven aquella cançó, en què les seves mans es mullaven, no desapareixeran mai. Un moment pot ser viscut i gaudit, sense voler ser recordat; al cap i a la fi, no crec que el fet de poder-lo memorar en un futur canviï massa el present, oi?.

88

El dia que aquests discs siguin trobats, estarà a les mans en què se sostinguin, el poder de recuperar aquest imaginari oblidat en el passat.

Aquest treball, igual que passa en un camí circular, conclou al mateix punt d'on parteix: entrebancant-se amb la por que un dia els anys es delimitin en la pell tal com ho fan en les parets. En què la vida perdi part del seu encant, no podent reconèixer aquell blau a través del blanc i negre. Però en aquesta darrera volta, he entès que si torno a caure, aixecar-me ja no serà tan complicat. Caminant m'he construït, i ja he acceptat que la fotografia és el fet biogràfic que vull que expliqui la meva història, quan la vida m'impedeixi fer-ho.

>

Miravet, 2020
Polaroid
Joan Polo

fonts documentals

A.A.V.V. 2017. *Espectres*. Barcelona: La Virreina Centre de la Imatge.

Azara, P. 2002. *El ojo y la sombra*. Barcelona: Ediciones Gustavo Gili.

CCCB. 2018. Lúa Coderch. Aula oberta #16. Saber, hacer, comprender.

CCCB. 2018. Mireia Sallarès. Aula oberta #14. Saber, hacer, comprender.

Fontcuberta, J. 2020. *La furia de las imágenes*. Barcelona: Galaxia Gutenberg.

Fromm, E. 2008. *L'art d'estimar*. Barcelona: Edicions 62.

Gowin, E. 2013. *Emmet Gowin*. Madrid: Fundación Mapfre.

90 Guash, A.M. 2011. *Arte y Archivo, 1920-2010*. Madrid: Ediciones Akal.

Melot, M. 2010. *Breve historia de la imagen*. Madrid: Ediciones Siruela.

Muñoz, O. 2008. *Documentos de la amnesia*. Extremadura: Meiac.

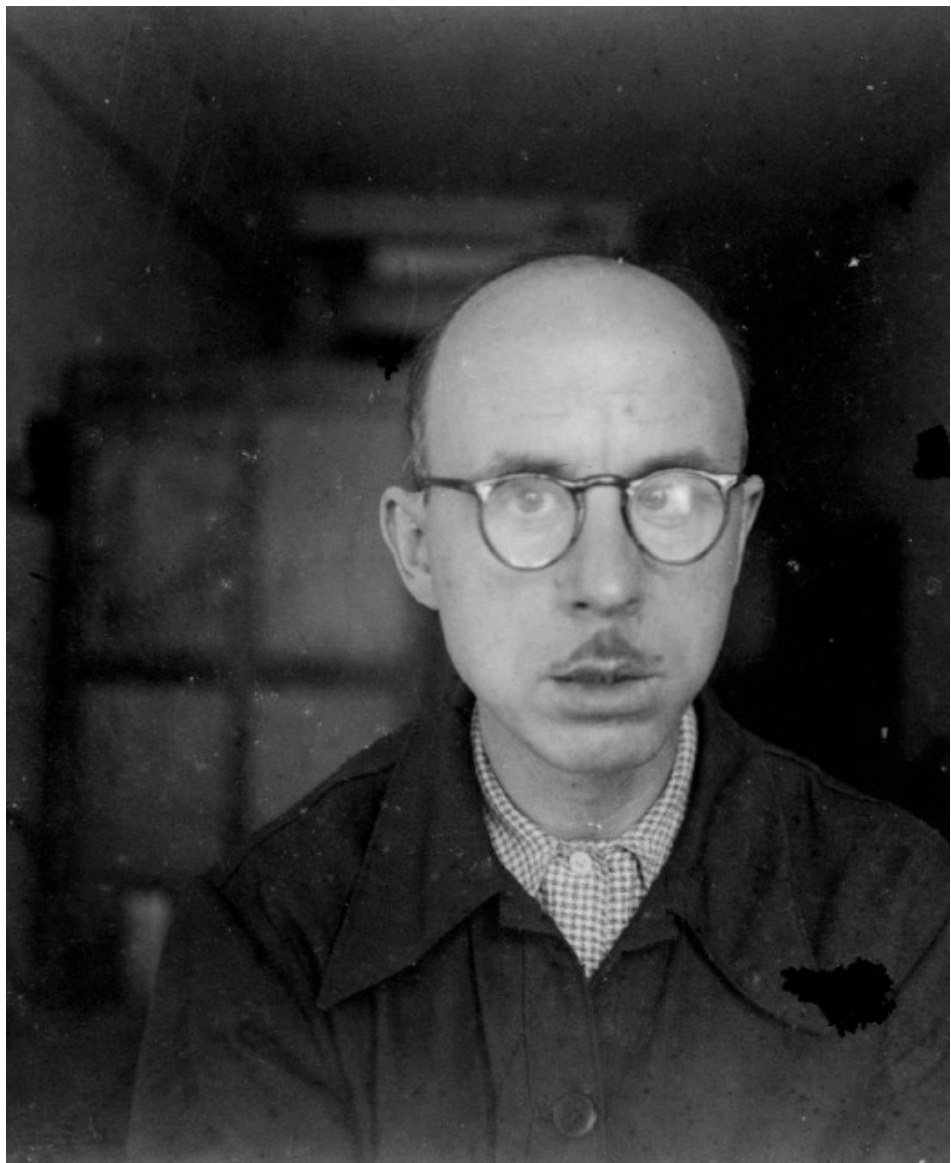
Nancy, J. 2016. *Dar Piel*. Quito-Ecuador: Ediciones Trashumante.

Sallarès, M. 2019. *Com una mica d'aigua al palmell de la mà*. Barcelona: Arcàdia edicions.

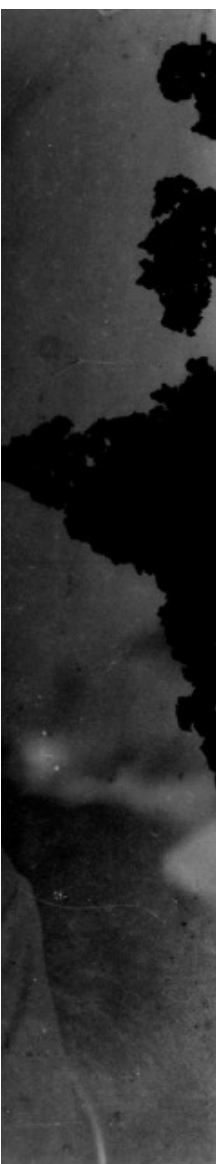
Schnaith, N. 2011. *Lo visible y lo invisible en la imagen fotográfica*. Madrid: Oficina de Arte y Ediciones.

Les citacions que apareixen al llarg del treball han estat traduïdes al català, amb l'intenció d'adoptar una coherència lingüística global.

Autoretrat
Placa Seca
Ramon Campalans

Una imatge, com a contraportada, tanca i acaricia aquest treball. En ella hi apareix la mà de la meva mare Dolors. Les seves mans, juntament amb les del meu pare Carles, m'han ensenyat la màgia que a vegades pot significar encaixar dues mans.

No crec que es pugui transcriure en paraules la forma en què, alguns privilegiats, podem dir que valorem als nostres pares. No em sembla just fer-ho saber en un simple "gràcies" escrit a l'última pàgina d'un treball que, probablement, ben pocs llegiran. Malgrat aquesta última pàgina sigui per mi ben important; doncs amb ella culmino la meva trajectòria d'aprenentatge; la meva última pàgina d'escola, institut i universitat.

Però us ho vull dir : gràcies. A vosaltres i al Pau, que per molt que en moments no volgués compartir i deixar-te els paymobils i les barbies, tinc clar que no se'm farà complicat compartir vida amb tu.

Si agraeixo als meus pares, però, he d'agrair també a aquells qui els van ensenyar a donar la mà per tal que m'ensenyessin a mi. I així seguir fins que, arribat a una generació llunyana, ja no entenguessin el significat de “gràcies”.

Avi Carlos, gràcies per deixar-me olorar el teu tabac d'amagat quan era petit, perquè sabies com m'agradava l'olor. Iaia Teresina, per cada cop que recordes el meu nom, encara que el cap t'ho posi difícil: gràcies. Avi Ramon, gràcies per ensenyar-me que per aprendre mai és suficient un llibre; cal escoltar a les persones. I iaia Joana, gràcies per cada divendres que em vas venir a recollir a l'escola, i vas donar-me la mà de camí a casa.

Vull agrair també a tothom present al llarg d'aquest viatge. Escola, institut i universitat. Tothom que tant si n'és conscient o no, ha remat al meu costat. I és que, un veler requereix molt més que un pilot.

Gràcies.

Contraportada: *Sense Títol*, 2019. Fotografia Digital. Joan Polo

—

Joan Polo Campalans

2020

Barcelona

